

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoP/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715208562
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8715208562.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Mareka Kohúta, vo veci starostlivosti súdu o mal. V. L., C.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M., dieťa rodičov - matky X. L., C.. XX.X.XXXX, S. S., W. XXX, a otca M. L., C.. XX.XX.XXXX, S. M., H. XXXX/X, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a o protinávru otca na zníženie výživného, o odvolaní otca maloletej proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 15P/178/2015-37 zo dňa 8.3.2016, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zvýšení výživného zo strany otca zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne na mal. V. L., nar. XX.X.XXXX, počnúc 1.9.2015, vo výroku o zaostalom výživnom, vo výroku, ktorým bol návrh otca na zníženie výživného zamietnutý, a vo výroku o náhrade trov konania.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 14P/343/2010-23 zo dňa 1.2.2011, pokiaľ ním bolo rozhodnuté o výživnom na maloleté dieťa tak, že toto výživné sa zvyšuje zo strany otca M. L. zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne počnúc dňom 1.9.2015, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Zároveň rozhodol, že zaostané výživné od 1.9.2015 do 29.2.2016 v sume 180,- eur je otec povinný uhradiť v 30-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Návrh otca na zníženie výživného zamietol. Posledným výrokom rozsudku vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že na strane maloletej došlo k výraznej zmene pomerov nástupom dieťaťa na strednú školu. Zvýšili sa náklady na cestovné, ktoré mesačne predstavujú sumu 60,- eur, poplatky škole, zakúpenie školskej rovnošaty v sume 61,- eur, úhrada učebnice v sume 40,- eur, ďalej sú to výdavky na exkurziu do Londýna, čo v tomto školskom roku predstavovalo 300,- eur, ako aj ďalšie výdavky na maloleté dieťa. Pokiaľ sa týka príjmu na strane matky, tento predstavuje 496,- eur, a teda na strane matky došlo k zvýšeniu príjmu. Pokiaľ sa týka pomerov na strane otca, priemerný mesačný zárobok v r. 2015 do novembra činil 330,- eur, v súčasnosti je otec práceneschopný. Na základe toho sú mu vyplácané nemocenské dávky vo výške 235,- eur mesačne. Pokiaľ sa týka príjmu za predchádzajúce obdobie, bol nezamestnaný, bez evidencie na úrade práce a otec v tom čase súhlasil so sumou 120,- mesačne, a teda aj na jeho strane možno konštatovať, že sa mu príjem zvýšil. Na strane otca však pribudla vyživovacia povinnosť k dieťaťu, ktoré pochádza z terajšieho vzťahu. Vzhľadom k výraznej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa súd zvýšil výživné zo strany otca zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne, a to aj s poukazom na tú skutočnosť, že otec pracoval v oblasti stavebných prác a je uňho predpoklad, že po ukončení práceneschopnosti je schopný sa riadne zamestnať a dosahovať vyšší príjem, z ktorého môže hrať výživné na mal. V. V

tomto smere súd poukázal na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, kde je súd povinný prihliadať k možnostiam a schopnostiam na strane povinného. Výdavky na dieťa spojené so strednou školou sú pomerne vysoké. Preto prvoinštančný súd zvýšil toto výživné na sumu 150,- eur mesačne zo strany otca od 1.9.2015, t.j. od nástupu maloletej na strednú školu. Zvyšok výživného od 1.9.2015 do 29.2.2016 predstavuje sumu 180,- eur a súd túto sumu otcovi povolil splácať v 30-eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Súd prvej inštancie zároveň zamietol návrh matky v prevyšujúcej časti (matka žiadala výživné vo výške 250,- eur mesačne), nakoľko nie je v možnostiach a schopnostiach otca, aby hradil výživné v takejto výške. Rovnako zamietol návrh otca na zníženie výživného, keďže aj napriek finančnej situácii na strane otca je jednoznačne preukázané, že na strane mal. V. nastala výrazná zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., pretože ide o konanie starostlivosti súdu o maloletých, ktoré môže začať i bez návrhu.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec maloletého dieťaťa a žiadal tento zmeniť, pokiaľ ním bolo rozhodnuté o výživnom na mal. dieťa tak, že toto výživné sa znižuje zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Zároveň navrhol návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť. Poukázal na to, že po vynesení rozhodnutia prvoinštančného súdu nastala skutočnosť, ktorá podstatným spôsobom zmenila situáciu na strane otca vo vzťahu k jeho možnostiam uhrádzať výživné 150,- eur mesačne na mal. V., pretože u neho došlo k skončeniu pracovného pomeru a zaradeniu do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Ďalej poukázal na to, že prvoinštančný súd absolútne nezobral do úvahy pri rozhodovaní o výživnom jeho ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to k mal. D. S., v prípade ktorého sa jedná o dieťa so značnými zdravotnými problémami, vyžadujúcimi permanentnú liečebnú starostlivosť v špecializovaných ambulanciách, a to aj mimo bydliska mal. D., s mesačnými nákladmi cca 65,- eur. Ďalšie výdavkami na mal. D. predstavujú 80,- eur mesačne. Má za to, že prvoinštančný súd na tieto skutočnosti vôbec neprihliadol a napriek tomu zaviazal M. L. na plnenie mesačného riadneho výživného, ktoré tvorí 63,83 % z doterajšieho mesačného príjmu otca maloletej. Tento príjem však už k dnešnému dňu M. L. nemá, o čom predložil aj listinné dôkazy. S poukazom na uvedené má za to, že súdom uložená vyživovacia povinnosť je neprimerane vysoká, spôsobilá ohroziť uspokojovanie jeho základných existenčných potrieb, a preto navrhol, aby ju odvolací súd primerane znížil, a to na sumu mesačného výživného 100,- eur. Pokiaľ by došlo v budúcnosti k zlepšeniu jeho majetkových pomerov, ten sa nebráni plneniu výživného nad rámec súdom uloženej povinnosti.

5. Opatrovník vo vyjadrení na odvolanie otca navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie. Uviedol, že je nesporné, že u maloletej došlo k zmene pomerov a náklady spojené s jej výchovou a výživou sa podstatne zvýšili. S prechodom zo základnej školy na strednú školu boli u maloletej zvýšené výdaje. Je nevyhnutné jej zabezpečovať priebežne pomôcky pre štúdium, cestovné náklady spojené s dochádzkou do školy a iné denné drobné výdaje. Mal. V. sa má zúčastniť školskej aktivity v Londýne, za to uhradila matka 100,- eur a je nevyhnutné doplatiť ešte 200,- eur. Podotkol, že potreby maloletej sú v súvislosti s jej prípravou na budúce povolanie. Ďalej poukázal na to, že otec maloletej bol v rokoch 2011 - 2015 dobrovoľne nezamestnaný, pritom vykonával pracovnú činnosť. Jeho ďalšie pracovné aktivity považuje za účelové, nakoľko jeho zamestnávateľom je jeho priateľ. Taktiež poukázal na skutočnosť, že pracovné aktivity otca súvisia s rekonštrukciami bytov a domov, pričom je vo všeobecnosti známe, že za takéto činnosti sa dosahuje podstatne vyšší príjem. Otec však po krátkom čase od uzatvorenia oficiálnej zmluvy o pracovnej činnosti je PNS. Matka maloletej zabezpečuje príkladnú starostlivosť, vytvára jej vhodné podmienky pre všestranný rozvoj. Príjem matky je obmedzený, preto je nevyhnutné, aby sa na výchove a výžive maloletej podieľal aj otec, ktorý si podľa vyjadrenia matky priebežne privyrába. Požiadavku otca na zníženie výživného považuje za nedôvodnú. Záverom podotkol, že otec sa o maloleté dieťa nijakým spôsobom nezaujíma a nepodieľa sa na jeho výchove.

6. Matka vo vyjadrení na vyjadrenie otca poukázala na skutočnosť, že výživné sa naposledy upravovalo v roku 2011 a od uvedeného obdobia dcéra vyrástla, zmenili sa jej záľuby, zvýšili sa náklady na ošatenie, vzdelanie, hygienu. Nesúhlasí so znížením výživného na maloletú dcéru. Domnieva sa, že konanie otca bolo a je účelové, s úmyslom vyhnúť sa povinnosti platiť vyššie výživné. Otec maloletej je vyučený zvärača a v okrese M. je na túto profesiu dostatok pracovných ponúk a príležitostí. Taktiež má skúsenosti a prax so stavebnými prácami, čiže má dostatočný priestor nájsť si vhodné zamestnanie. Zastáva názor, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné, nakoľko si vyživovaciu povinnosť plnil

aj v minulosti vo výške 120,- eur a rovnako bol bez pracovného pomeru a nepovažoval za potrebné riešiť svoju situáciu evidenciou na úrade práce. Dá sa predpokladať, že si vie zabezpečiť taký príjem, aby sa finančne podieľal na výchove všetkých svojich detí. Navrhla, aby krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad a odvolanie otca zamietol.

7. Odvolací súd odvolanie otca prejednal podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v zmysle jeho ustanovenia § 395, podľa ktorého ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Pokiaľ ide o odvolacie konanie, toto bolo prejednané v zmysle § 2, § 65, § 66, § 67 CMP a odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, keďže je vo výroku vecne správny. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a v súvislosti s odvolacími námietkami otca potrebuje za dôležité zdôrazniť nasledovné:

9. Otec maloletého dieťaťa navrhol znížiť výživné zo sumy 120,- eur na sumu 100,- eur. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že v zárobkových pomeroch rodičov došlo k zmene pomerov, avšak k zmene pomerov došlo hlavne na strane mal. V., kde sa nepochybne zvýšili náklady na jej potreby jednak tým, že výživné v roku 2011 sa určovalo na maloleté dieťa, ktoré malo 11 rokov a v súčasnosti má maloletá 17 rokov, pričom od 1.9.2015 nastúpila na strednú školu a v súvislosti s návštevou tejto školy nepochybne jej potreby vzrástli. So zreteľom na túto skutočnosť odvolací súd zdôrazňuje, že zmena pomerov na strane otca, pokiaľ ide o jeho príjem a výdavky v kontexte s tým, ako vzrástli náklady na maloleté dieťa, neznamená takú podstatnú zmenu pomerov, ktorá by mala znamenať zníženie výživného v zmysle podaného návrhu.

10. K uvedenému považuje odvolací súd za potrebné z hľadiska hmotnoprávneho poukázať a zdôrazniť zákonnú zásadu, vyjadrenú povinnosťou rodičov spolupodieľať sa na vyživovacej povinnosti a starať sa sústavne a dôsledne o výživu svojich maloletých detí, ktorá platí pre oboch rodičov dieťaťa rovnocenne. Citované zákonné ustanovenia zákona o rodine vychádzajú zo spoločnosťou daného základného predpokladu, že rodičia si budú voči svojim deťom plniť povinnosti dobrovoľne a so všetkou starostlivosťou. Pre prípad, žeby to tak nebolo, sú všetky rodičovské práva a povinnosti upravené zákonom, ktorý zabezpečujú dieťaťu pomoc oboch rodičov od jeho narodenia až do nadobudnutia plnoletosti, resp. v prípade vyživovacej povinnosti do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok pre výživu po celú dobu existencie subjektov právneho vzťahu. Pri rozhodovaní o výživnom je súd povinný posúdiť všetky relevantné podklady pre správne určenie výšky výživného a pri určení výšky výživného má prihliadať nielen majetkovým pomerom rodiča, ktorý pracuje, ale aj k pracovným možnostiam a schopnostiam zamestnať sa u rodiča, ktorý napriek tomu, že má vyživovacie povinnosti, nemá záujem pracovať, pretože mu takýto stav vyhovuje.

11. Na základe vyššie uvedeného, aj odvolací súd považuje prvoinštančným súdom určené mesačné výživné v sume 150,- eur, za daných podmienok, za primerané, vzhľadom k schopnostiam a možnostiam povinného otca, ktorý je bez zjavných dlhodobých pracovných obmedzení a najmä vzhľadom k zvýšeným potrebám maloletej, u ktorej od poslednej úpravy výživného súdom uplynula doba šiestich rokov.

12. Nie je dôvodná odvolacia námietka otca maloletej, že prvoinštančný súd neprihliadol na skutočnosť, že na jeho strane pribudla vyživovacia povinnosť k synovi D., pretože z napadnutého rozsudku je zjavné, že prvoinštančný súd sa touto skutočnosťou zodpovedne zaoberal, pri rozhodovaní ju vzal do úvahy a svoje rozhodnutie v tomto smere aj náležite odôvodnil.

13. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zvýšení výživného a o zaostalom výživnom, rovnako aj vo výroku o zamietnutí návrhu otca maloletej na zníženie výživného a vo výroku o trovách prvoinštančného konania, potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 CSP.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Rozhodnutie senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).